

Warszawa, 11 marca 2026 r.
KL/173/47/PG/2026

Pan
Ryszard Petru
Przewodniczący Komisji do Spraw Deregulacji
Sejm RP

Pan
Marek Suski
Przewodniczący Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych
Sejm RP

**Stanowisko do poprawki nr 1 zawartej w Uchwale Senatu RP z 4 marca 2026 r.
(druk nr 2303) w zakresie zmian w sprawie ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne
oraz niektórych innych ustaw**

Szanowni Panowie Przewodniczący,

poniżej przedstawiam stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec zmiany, jaka została wprowadzona w drodze uchwały Senatu RP z dnia 4 marca 2026 r. w sprawie ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2303), dalej jako: ustawa sieciowa.

Zmiana określona w pkt 1 ww. uchwały Senatu dotyczy rozszerzenia zakresu stosowania art. 4j ustawy - Prawo energetyczne poprzez dodanie nowego ust. 3b. Jest to kwestia konsumencka, która zakłada, że sprzedawca energii elektrycznej lub paliw gazowych w umowie z klientem będzie musiał z góry wskazać maksymalną wysokość kary za jej rozwiązanie przed terminem, wraz ze sposobem jej wyliczenia, a kara ta nie będzie mogła być wyższa niż bezpośrednia strata ekonomiczna sprzedawcy wynikająca z wcześniejszego rozwiązania umowy. Warto zaznaczyć, że to zagadnienie było przedmiotem prac nad innym obecnie procedowanym projektem, tj. projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki (druk UDER92), który w dniu 5 marca br. został przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów. Co więcej, propozycja tego przepisu nie była przedmiotem konsultacji publicznych w ramach toku prac nad projektem UDER92.

Z nieznanych nam przyczyn, ww. rozwiązanie zostało przeniesione z projektu deregulacyjnego UDER92 na grunt ustawy sieciowej na jednym z ostatnich etapów

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

procedowania tej ustawy. W naszej ocenie nie istnieje uzasadnienie merytoryczne dla takiego przyspieszenia procesu legislacyjnego – przepis nie jest implementacją żadnej dyrektywy, nie są też nam znane inne powody, które uzasadniałyby taką decyzję – a przynajmniej nie zostały one zawarte w dokumentach uzasadniających wprowadzenie tego przepisu.

W związku z powyższym, w pierwszej kolejności Konfederacja Lewiatan zwraca Państwa uwagę na kwestie proceduralne. Przepisy obowiązującego prawa powinny powstawać w sposób przejrzysty, przewidywalny i z zapewnieniem realnego udziału stron zainteresowanych w procesie jego tworzenia. Z tego względu istotne wątpliwości budzi praktyka wprowadzania kluczowych zmian normatywnych na bardzo późnych, końcowych etapach prac parlamentarnych – zwłaszcza na etapie senackim – bez przeprowadzenia uprzednich konsultacji publicznych oraz przygotowania oceny skutków regulacji. W ocenie Konfederacji Lewiatan działanie, z jakim mamy do czynienia w kontekście poprawki wprowadzonej do ustawy sieciowej dopiero na etapie komisji senackiej, ogranicza transparentność procesu legislacyjnego, utrudnia rzetelną debatę i nie zapewnia wystarczającego czasu podmiotom rynkowym do oceny konsekwencji proponowanych zmian.

Zakres proponowanej zmiany i kluczowe ryzyka związane z proponowaną regulacją

Zmiana nr 1 wprowadzona Uchwałą Senatu z dnia 4 marca br. (druk nr 2302), stanowi, że sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej w umowie z odbiorcą na etapie jej zawierania musi określić maksymalną wysokość kary za wcześniejsze rozwiązanie umowy, nie wyższą niż „bezpośrednia strata ekonomiczna”, wraz ze sposobem jej wyliczenia.

Konfederacja Lewiatan zwraca uwagę na fundamentalną kwestię związaną z treścią zapisu poprawki: w momencie zawierania umowy żaden sprzedawca nie jest w stanie wskazać i określić maksymalnej wysokości „bezpośrednich strat ekonomicznych” w sytuacji rozwiązania umowy przez odbiorcę przed upływem okresu jej obowiązywania ze względu na fakt, że w momencie jej zawarcia nie posiada wiedzy w tym zakresie. Rzeczywista wielkość szkody materializuje się bowiem w chwili rozwiązania umowy. Moment ten (również bliżej nieokreślony) jest wyłącznie wyznaczany przez odbiorcę (on decyduje czy i kiedy umowa zostanie rozwiązana), zaś wysokość „bezpośrednich strat ekonomicznych” zależy od sytuacji rynkowej w momencie rozwiązania umowy. Rzeczywista strata sprzedawcy jest determinowana w szczególności wysokością ceny, po jakiej energia kupowana przez odbiorcę od sprzedawcy zostanie w następstwie rozwiązania umowy przez tego sprzedawcę odsprzedana na rynek. Podobnie jest z wielkością wolumenu, który sprzedawca będzie musiał odsprzedać, a jego wysokość

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

zależna jest również od momentu rozwiązania umowy. Z tego względu przepis w proponowanym brzmieniu w praktyce jest niemożliwy do realizacji przez sprzedawcę w momencie zawierania umowy.

Ponadto, w ocenie Konfederacji Lewiatan, taki kształt regulacji ingeruje bezpośrednio w konstrukcję kar umownych, które pełnią funkcję zabezpieczającą i odzwierciedlają ryzyka ponoszone przez sprzedawcę. Szczególnie ma to miejsce w sytuacji zawierania umów na czas oznaczony. W praktyce jednak straty sprzedawcy mają często charakter pośredni, obejmując m.in. (1) koszty hedgingu, (2) koszty portfela zakupowego, (3) koszty kontraktów terminowych czy (4) koszty bilansowania portfela. Ograniczenie ich do kategorii „strat bezpośrednich” oznacza brak możliwości odzyskania znacznej części realnych wydatków ponoszonych przez sprzedawców.

Niejasność budzi również pojęcie „bezpośredniej straty ekonomicznej” użyte w propozycji przepisu nakazującego określenie wysokości kary maksymalnej w umowie. W opinii Konfederacji Lewiatan dyspozycja proponowanego przepisu jest niewykonalna na etapie zawierania umowy, gdyż, jak wyżej wskazano, rozwiązanie umowy przez odbiorcę jest swego rodzaju warunkiem przyszłym i niepewnym (tj. może się ziścić w różnych okolicznościach rynkowych determinujących inną wysokość straty w zależności od daty jej rozwiązania) i w związku z tym takie sformułowanie generować będzie olbrzymie trudności w ustaleniu faktycznego zakresu straty na dzień zawarcia umowy (różne warianty, wysokości itd.), odmienne interpretacje w przypadku sporów, czy też jednostronne przeniesienie ciężaru dowodowego na sprzedawcę. W efekcie projektowana regulacja stworzy fałszywe przeświadczenie, że wysokości straty jest prosta do policzenia, podczas gdy realia rynku energii elektrycznej i gazu są znacznie bardziej złożone.

Wymogi nakładane na sprzedawców stojące za proponowaną zmianą mogą prowadzić do konieczności ujawniania odbiorcom najbardziej wrażliwych danych stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa. Przedsiębiorca musi bowiem w umowie wskazać nie tylko skąd wynika jego strata (np. konieczność poniesienia dodatkowych kosztów bilansowania), ale również w jaki sposób tą stratę policzono. Celem jest umożliwienie odbiorcy weryfikacji tego wyliczenia i wyrównanie asymetrii informacyjnej, która jest w tej sytuacji naturalna. Nie sposób tego jednak zrobić rzetelnie i w sposób realizujący cel ustawodawcy bez wskazywania na dane wrażliwe

Wreszcie, wątpliwości interpretacyjne wywołuje również kwestia adresata przepisu. Propozycja odwołuje się do „odbiorcy końcowego”, o którym mowa w art. 4j ust. 3a ustawy Prawo energetyczne, który obejmuje swoim zakresem zarówno wszystkich odbiorców paliw gazowych i energii elektrycznej, jak i w węższym zakresie, odbiorców

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

w gospodarstwach domowych oraz mikro – i małych przedsiębiorców. Nie jest jasne czy intencją ustawodawcy jest objęcie regulacją wyłącznie odbiorców wrażliwych, czy całości rynku – co ma fundamentalne znaczenie. W tym kontekście, w ocenie Konfederacji Lewiatan, jeżeli ustawodawca zdecyduje się na wprowadzenie tej regulacji, powinna ona dotyczyć wyłącznie odbiorców wskazanych w zdaniu drugim ust. 3a, czyli jedynie odbiorców w gospodarstwach domowych oraz mikro – i małych przedsiębiorców.

Należy również zauważyć brak przepisów przejściowych, co wobec umów już zawartych prowadzi do niepewności prawnej, ryzyka retroaktywnego stosowania przepisów, zaburzenia kalkulacji cen i strategii kontraktowych opartych na obowiązującej wówczas legislacji, czy wreszcie nadmiernego i nieproporcjonalnego obciążenia przedsiębiorstw energetycznych dodatkowymi obowiązkami.

Wnioski

Proponowana regulacja w obecnym kształcie może wywołać poważne skutki gospodarcze, dlatego niezbędne jest włączenie przedsiębiorstw energetycznych oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w proces wypracowania rozwiązań uwzględniających interesy wszystkich podmiotów rynkowych. Utrzymujemy zatem, że obowiązująca wersja przepisu jest nieprawidłowa pod względem konstrukcyjnym oraz została przyjęta z pominięciem właściwych standardów legislacyjnych, co budzi poważne zastrzeżenia z punktu widzenia zasad demokratycznego państwa prawa. W obecnej formie regulacja ta może istotnie negatywnie oddziaływać na przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność na rynku sprzedaży paliw gazowych i energii elektrycznej.

Jednocześnie Konfederacja Lewiatan deklaruje pełną gotowość do udziału w dalszych pracach i wypracowania takiej wersji przepisu, która umożliwi realizację jego celów, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyk dla przedsiębiorstw energetycznych.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Zastępczynią Dyrektora Departamentu Energii i GOZ Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy